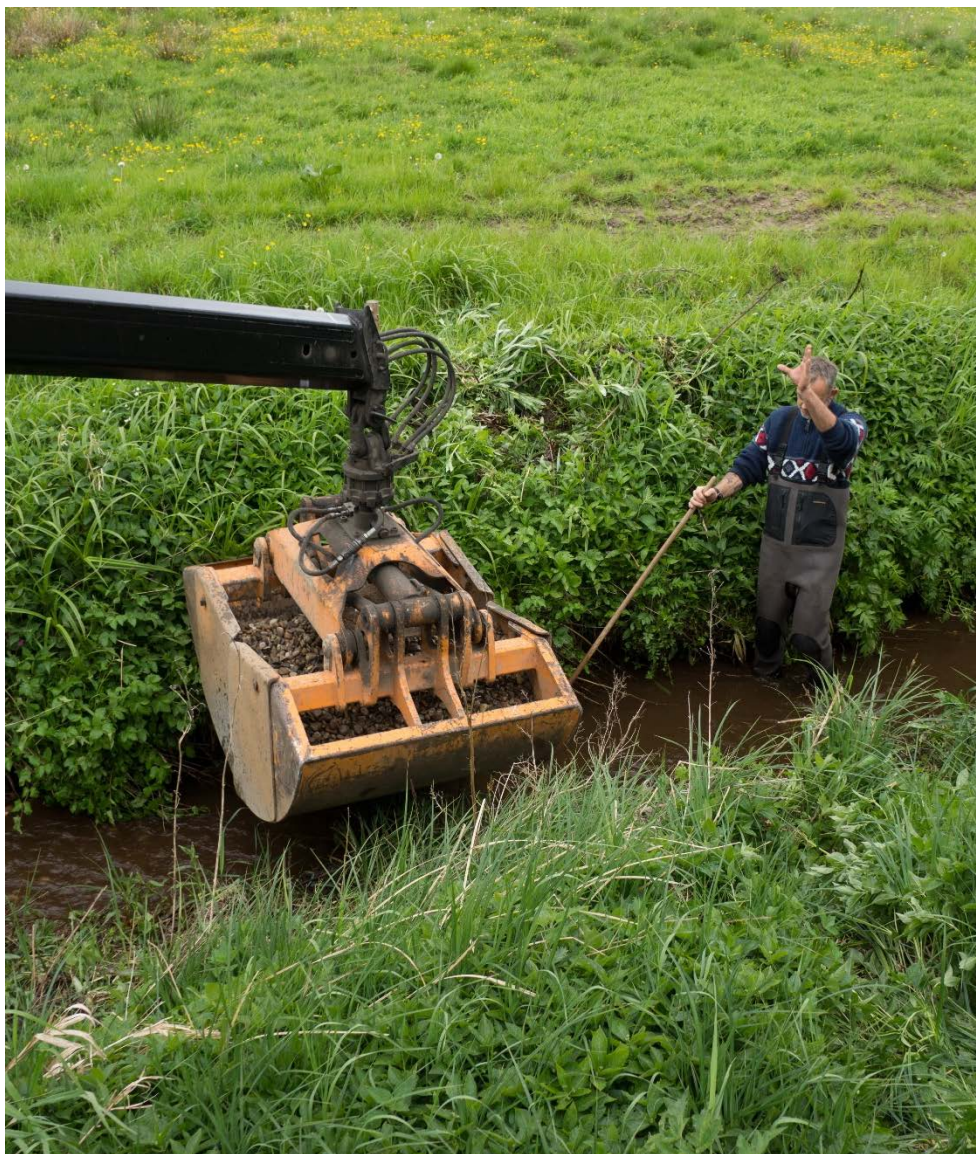

Grundkursus i vandløbsrestaurering

Vejle, den 28.-30. april 2017

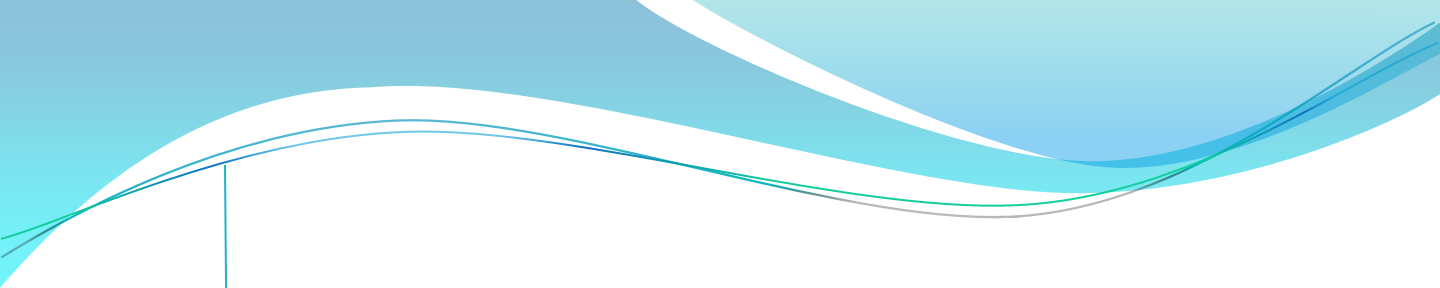

Kursus i vandløbsrestaurering

GRUNDKURSUS

01	Program, deltagerliste, evaluering, kursusledelse, online fremvisning
02	Foredrag: Fiskenes krav til vandløbene
03	Ideer og vejledning til restaurering - DTU Aquas vejledning om restaurering - Foredrag om restaurering - Artikel om udplantning af vandplanter
04	Desinfektion
05	Undersøgelser af vandløb - Elektrofiskeri - Fiskeindeks - Faunabedømmelse (smådyr)
06	Restaureringsprojekt i Amhede Bæk inkl. tilladelser fra lodsejere - Ansøgning til kommunen om tilladelse - Tilladelse fra Vejle Kommune
07	Diverse om DSF, vandråd, fisk og vandområdeplaner
08	Foredrag: Fra kursist til aktiv vandplejemand med succesfulde projekter
09	Foredrag: Hvor finder man et vandløb til restaurering?
10	Gruppearbejde om nyt projekt Checklister

-
- Program
 - Kursusledelse
 - Deltagerliste
 - Evaluering
 - Kursusmateriale på web

PROGRAM

FREDAG

17.00 - 18.00	Ankomst og indkvartering.
18.15 - 19.10	Aftensmad.
19.15 - 19.45	Velkomst og introduktion til kurset v/FS
19.45 - 20.45	Fiskenes krav til vandløbene v/JN
20.45 - 21.00	Pause
21.00 - 21.45	Præsentation af www.fiskepleje.dk v/FS • Fiskebiologi • Finansiering af projekter • Kurser inkl. elfiskekursus • Gratis rådgivning og nyhedsbreve • Ørredkortet og Planerne for Fiskepleje

LØRDAG

08.00 - 08.45	Morgenmad og madpakkesmøring.
08.45 - 10.00	Oplæg til dagens program v/JN Genskab naturlige forhold Gydebanke-vejledning og film om restaurering
10.15	Afgang (kortege-kørsel i privatbiler).
10.30- 11.00	Se tidligere restaureringer v/ JN & FS
11.00 - 12.00	Desinfektion af udstyr, faunabedømmelse og elektrofiskeri i den genslyngede Kvak Møllebæk v/FS & JN
12.00 – 12.30	Frokost
12.30	Kørsel til Amhede Bæk
13.00 – 17.00	Restaurering i Amhede Bæk sammen med Vejle Sportsfiskerforening, JN og FS
17.00 - 18.00	Fri
18.00 - 19.30	Projektet fejres med et godt måltid!
19.30 - 21.00	Fra kursist til aktiv vandplejemand med succesfulde projekter Torben Thinggaard

P R O G R A M

SØNDAG

08.00 - 09.00	Morgenmad.
09.00 – 09.30	Opsamling v/JN & FS
09.30 - 10.00	Hvor finder man et egnet sted til restaurering ? Ansøgning om tilladelse til projekt v/JN
10.00 - 12.00	Gruppearbejde ved vandløb. Planlæg et nyt restaureringsprojekt. v /FS & JN
12.00 - 12.30	Frokost
12.30 - 14.30	Kursister fremlægger resultaterne.
14.30 - 15.00	Kaffe, afrunding og evaluering.

Kursussted 28.- 30. april 2017

Vejle Centerhotel, Willy Sørensens Plads 3, 7100 Vejle.
Gratis parkering, P-billet udleveres i receptionen ved ankomst.
Indkvartering den 28. april mellem kl. 17 og 18.
Afslutning på kursus den 30. april kl. 15.

Kursusledere

Fiskeplejekonsulent Jan Nielsen, biolog/cand. scient

Mobiltlf. 21 68 56 43

E-mail: janie@aqua.dtu.dk

Fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk, biolog/cand. scient

Mobiltlf. 21 79 21 95

DTU Aqua omstilling 35 88 33 00

E-mail: fs@aqua.dtu.dk

Om DTU Aqua

Fiskeplejens rådgivning tager udgangspunkt i den forskning i ferskvandsfiskeri og populationsgenetik, der bliver leveret af forskere ved

DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer
Danmarks Tekniske Universitet, Vejløvej 39, 8600 Silkeborg
www.fiskepleje.dk

DTU Aqua rådgiver myndigheder, erhverv og borgere om en bæredygtig forvaltning og pleje af fiskebestande.

Forskningen på området er med til at udvikle lyst- og fritidsfiskeri, der dyrkes af næsten en halv million danskere.

Ønsker du rådgivning om fiskepleje, herunder vandpleje, opdræt og udsætning af fisk, kan du kontakte fiskeplejekonsulent [Finn Sivebæk](#) eller [Jan Nielsen](#).

Vores rådgivning: <http://www.fiskepleje.dk/raadgivning.aspx>

Deltagerliste kursister

Anders Isak Stig-Jørgensen	Lille Ballevej 22	8600 Silkeborg	42 54 86 00	Atj.mailbox@gmail.com
Anders Aahave	Låsbyvej 67	8464 Galten	89 70 20 87	aia@silkeborg.dk
Andreas Pape	Evaldsvej 6	8600 Silkeborg	42 45 00 50	ap@maximilian.dk
Bo Beckman	Præstevænget 48	5800 Nyborg	29 86 22 96	bobeckman@live.dk
Gorm Kulmann Hansen	Åmosevej 11, Ronnekilde	4450 Jyderup	26 79 35 33	gorm@degner.dk
Ivan Andersen	Sugebækvej 2	8653 Them	24 43 22 35	ivan.andersen2@skolekom.dk
John Kristensen	Hovedgaden 78	6621 Gesten	30 42 74 37	jk@skovognaturdesign.dk
Jørgen Rohde	Violvej 49	8700 Horsens	40 74 11 29	j.rohde@mail.stofanet.dk
Kenneth Fahnøe	Revninge bygade 16	5300 Kerteminde	40 41 91 59	ktfa@jubii.dk
Kim Vinther Nielsen	Bandsholmvej, 21	9600 Aars	61 36 68 68	kimvnielsen@hotmail.com
Lars Magnus Wulff Jacobsen	Kirkegårdsvej 4, 2 sal, dør 12	8000 Aarhus	25 67 82 50	magnusjacobsen@hotmail.com
Lillian Jespersen	Ravnholtvænget, 9, 01, 0003	5230 Odense M	60 10 00 28	lillian.jespersen@hotmail.com
Mai Nissen Rasmussen	Søvej 10	5610 Assens	42 33 09 62	mai_n_rasmussen@hotmail.com
Martin Balduur Hansen	Frejasvej 1	4100 Ringsted	31 10 71 01	Mbha@naturehverv.dk
Morten Nielsen	Bidstrupvej 3B	8870 Langå	52 40 41 95	mortplant@yahoo.dk
Niels Jørgen Knudsen	Vellingvej 48, Katrinedal	8654 Blytrup	75 75 60 16	njknudsen@outlook.com
Poul Erik Pedersen	Sanddalen 14	8641 Sorring	23 20 18 24	sanddalen@gmail.com
Sara Boas	Skelagervej 265	8200 Aarhus N	60 16 19 62	drosophila89@gmail.com
Søren B.Skou	Brøderupvej 31	4733 Tappernøje	27 50 69 46	sbskou@gmail.com
Søren von Mehren	Saltenskovvej 5	8653 Them	21 27 60 82	sorenvonmehren@gmail.com
Tine Eggertsen	Gellerup Skolevej 24	6800 Varde	23 24 00 47	teg@teggertsen.dk
Tom Henry Skydsgaard	Dueholmvej 8	8723 Løsning	50 81 44 81	hmskydsgaard@hotmail.com

Her finder du undervisningsmateriale online

Fiskepleje.dk

DTU

VANDLØB

SØER

KYST

FISKEBIOLOGI

RÅDGIVNING

NYHEDER

Forside » [Rådgivning](#)

DEL

Medarbejdere i DTU Aqua

Fiskeplejens historie

Fiskemærker

Vejledninger

Skemaer

Kurser

Undervisningsmateriale

Video

Rådgivning

Fiskeplejens rådgivning tager udgangspunkt i forskning i [ferskvandsfiskeri](#), [ferskvandsøkologi](#), kystøkologi og [populationsgenetik](#), der bliver leveret af forskere ved DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer.

Forskningen har fokus på fiskenes krav til levesteder i vandløb, søer og kystzoner. Der foregår ligeledes undersøgelse af naturlige og menneskeskabte forhold som påvirker fiskebestandene.

DTU Aqua rådgiver myndigheder, erhverv og borgere om en bæredygtig forvaltning og pleje af fiskebestande.

Forskningen på området er med til at udvikle lystfiskeri og fritidsfiskeri, der tilsammen dyrkes af næsten en halv million danskere.

Ønsker du rådgivning om fiskepleje herunder vandpleje, opdræt og udsætning af fisk i ferskvand kan du kontakte [Finn Sivebæk](#) eller [Jan Nielsen](#).

Spørgsmål vedrørende marin fiskepleje besvares af [Mads Christoffersen](#).

Vandløb

Læs om, hvordan man genskaber og bevarer fiskebestande i vandløb. Herunder restaurering af vandløb og udsætning.

Søer

Læs om fiskeri og fiskepleje i søer, søernes spændende fiskearter samt hvordan vandmiljøet påvirker fiskene i søer.

Kyst

Læs om restaurering af kystnære områder, udsætning af fisk og fangstregistrering ved fritidsfiskeri.

Tilmeld nyhedsbrev

Tilmeld
Nyhedsbrev

Fiskepleje.dk udsender nyhedsbreve med mellemrum. Du kan abonnere på nyhederne og få dem på mail.

NYHEDER

Alle

23. marts 2017
Undersøgelse af lystfiskeri i Øresund er godt i gang

17. marts 2017
Stallingen bør fredes endnu tre år

21. februar 2017
Laksekvoter for fiskesæsonen 2017

12. februar 2017
Vildt, vildere - Vilestrup Å

GENVEJE

- > Planer for fiskepleje i vandløb
- > Ørredkortet
- > Vådområder og fisk
- > Sådan udlægger man gydebanks
- > Ansøgning, anmeldelse og faktura
- > Skånsomt fiskeri
- > Laksekvoter 2017
- > Fangstjournalen

Videoer - fisk og fiskepleje

Vandløb - Søer - Havet

Fangstjournalen

Læs mere - iPhone - Android

FISKEPLEJE.DK

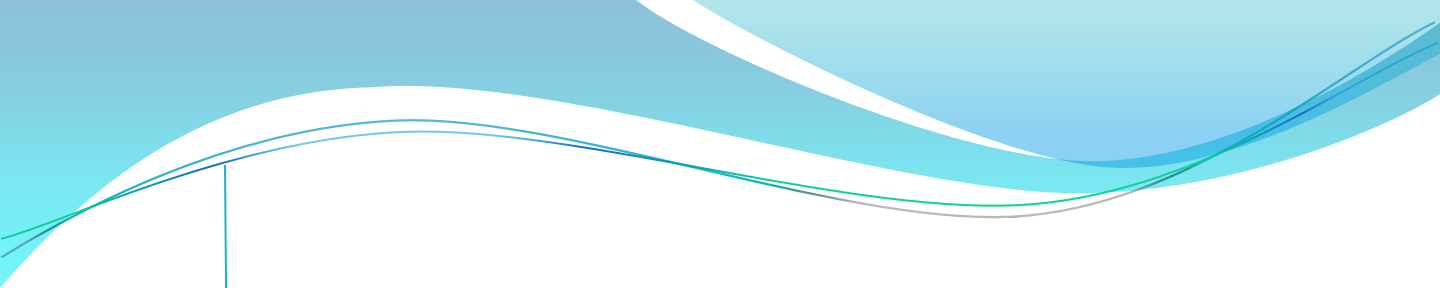
Fiskepleje.dk formidler viden om, hvordan man bevarer og genskaber naturlige fiskebestande i vandløb, søer og kystnære områder.

Det er forskere ved DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, der leverer de fleste af de forskningsresultater, som danner grundlag for informationerne på sitet.

DTU Aqua - Institut for Akvatiske Ressourcer
Vejlsøvej 39
8600 Silkeborg
fri@aquadtu.dk
Tlf. 35 88 33 00

NYHEDSBREV

2. Fiskenes krav til vandløbene

Fiskenes krav til vandløbene

Fra naturens hånd er der mange slags fisk i de danske vandløb. Ørreden findes f.eks. i både små og store vandløb, blot de er relativt upåvirkede af mennesket, og der er et vist fald med en god vandhastighed. Vandet skal også være rent, vandløbet skal være varieret, og der må ikke være spærret for ørredens vandringer mellem gyde- og opvækstområderne i vandløbene og havet.

Fiskene kræver kort sagt det samme af vandløbene som miljølovgivningen, herunder EU's Vandrammedirektiv. I 2015 blev der vedtaget danske miljømål om fisk i søer og vandløb, og der er nu krav om naturlige bestande af fisk i en del vandløb i statens vandområdeplaner for 2015-2021.

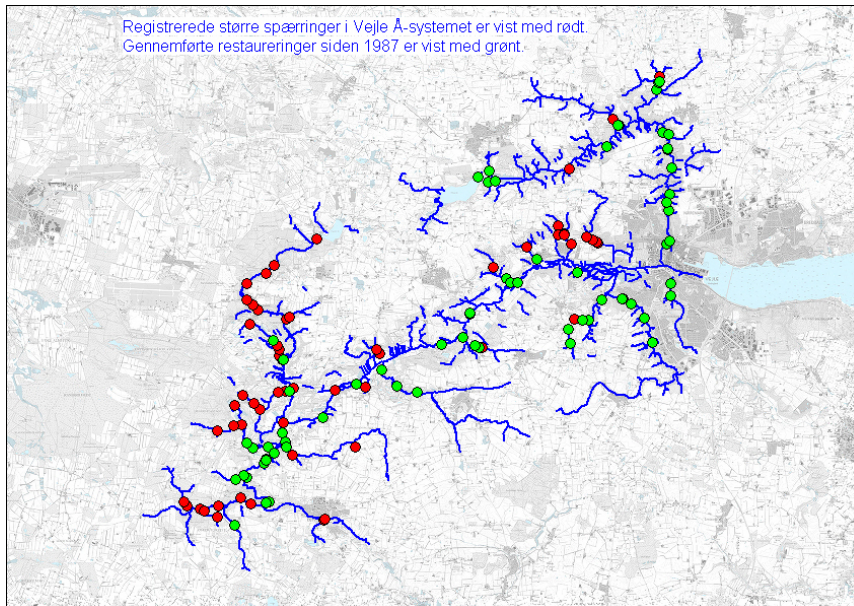
Undervisningsmaterialet giver en oversigt over forhold, der generelt skal være i orden for at sikre gode fiskebestande i vandløbene.

- [Undervisningsmateriale om fiskenes krav til vandløbene](#)

- [Videofilm "Ørredynglen som miljøvagt"](#)

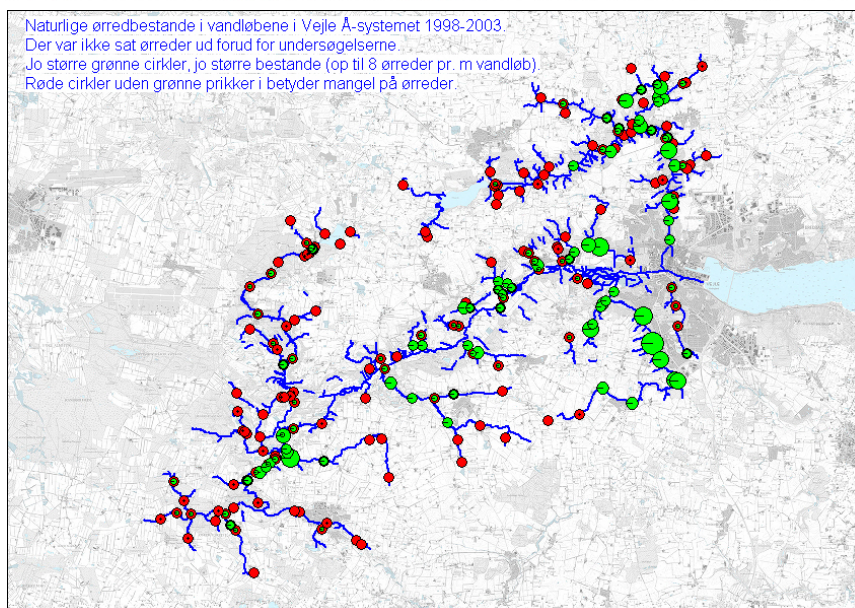
Eksempel på, at det nytter at fjerne spærringer

I perioden 1987-2003 fjernede det nu nedlagte Vejle Amt et stort antal spærringer for fiskenes vandringer i Vejle Å med tilløb (fig. 1) og fulgte op med en række fiskeundersøgelser over den naturlige produktion af ørreder fra gydning (fig. 2). Resultaterne viser entydigt, at der var gode ørredbestande i de vandløb, hvor havørreden kunne trække op for at gyde (Jan Nielsen, upubliceret).

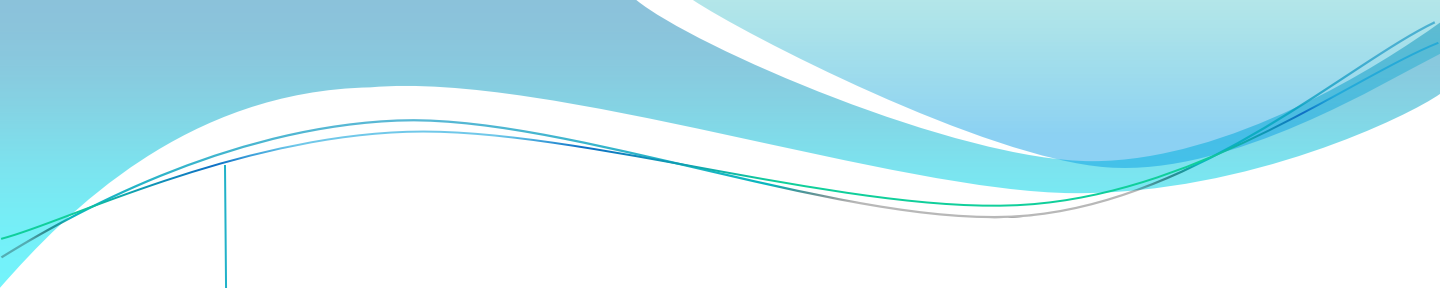
Figur 1

Spærringerne for fiskenes Vandringer i Vejle Å-Systemet 1987, hvor det med grønt er vist, hvor Vejle Amt havde skabt passage i 2003.

Figur 2

Ørredbestandene fra gydning i Vejle Å-systemet 1998-2003 (data fra Vejle Amts undersøgelser og Ørredudsætningsplanen, FFI-rapport nr. 76.

3. Ideer og vejledninger til restaurering

Restaurering af vandløb

Vandløbsrestaurering, hvor lystfiskere udlægger gydegrus og skjulesten.

Fiskene i vores 64.000 km vandløb er i høj grad påvirkede af menneskelige aktiviteter, hvor vandløbene er udsat for utallige menneskeskabte påvirkninger.

Vandløbsrestaurering, hvor man forbedrer fiskenes gyde- og opvækstområder, har vist sig at være meget effektivt, når man ønsker at genskabe naturlige bestande. Ofte er der også behov for at sikre passage mellem egnede gyde -og opvækstområder. Det er afgørende for et godt resultat, at restaureringerne så vidt muligt genskaber de oprindelige forhold og tager udgangspunkt i fiskenes krav til vandløbene.

Restaurering med udlægning af gydegrus har f.eks. vist, at man kan genskabe eller flerdoble naturlige ørredbestande fra gydning.

Du kan læse mere [her](#) om vandløbsrestaurering,
- dvs. hvordan du kan hjælpe med at løse forskellige typer problemer, så der igen kan komme sunde og stærke fiskebestande i vores vandløb.

VEJLEDNING

Sådan laver man gydebanker for laksefisk - genskab de naturlige stryg med et varieret dyre- og planteliv

Af DTU Aquas fiskeplejekonsulenter Jan Nielsen og Finn Sivebæk

Udlægning af gydegrus og sten kan genskabe en god økologisk tilstand i mange vandløb med et naturligt varieret liv af fisk, lampretter, smådyr og vandplanter. Det forudsætter dog, at de naturlige fysiske forhold så vidt muligt genskabes. Denne vejledning fortæller, hvordan det kan ske uden at forringe vandløbets evne til at aflede vand. [Download vejledningen](#).

Hent vejledning

DTU Aqua har lavet en skriftlig vejledning i at etablere gydebanker for laksefisk samt en kortfilm "Hjælp bækkens ørreder". Filmen fortæller på baggrund af vejledningen, hvordan man helt konkret restaurerer en ørredbæk på en "naturlig" måde vha. landmålerpinde ("æggestokkemetoden").

Vejledningen er anbefalet af Miljøstyrelsen som et nøgledokument i arbejdet med vandløbsrestaurering.

Download vejledningen "[Sådan laver man gydebanker for laksefisk](#)" og se filmen "[Hjælp bækkens ørreder](#)"

Se eventuelt også filmene "[Ørredens gydeområder](#)" og "[Ørredynglen som miljøvagt](#)"

”Naturlig” og dårlig restaurering

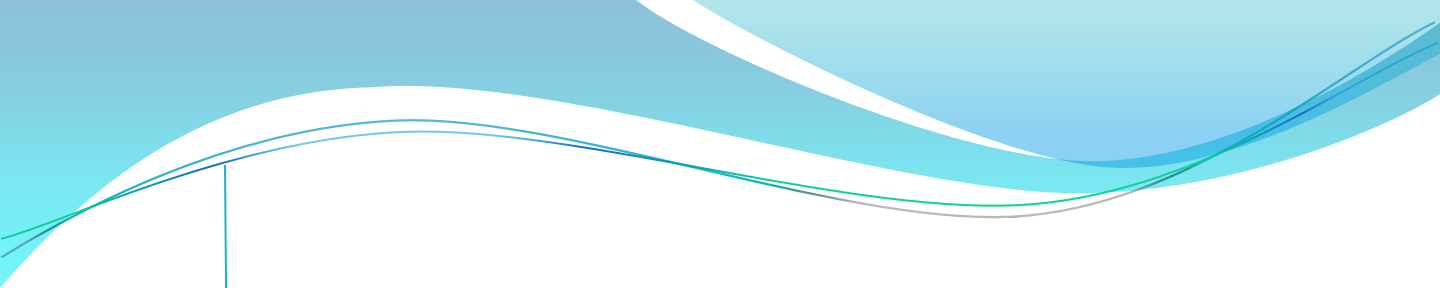
Siden 1980'erne er mange danske vandløb blevet restaureret for at sikre fiskenes og den øvrige faunas frie vandringer og levesteder, så bestandene kan klare sig selv uden udsætninger.

Der er imidlertid mange eksempler på restaureringer, der ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til f.eks. fiskeynglens krav til opvækstområder. Derfor har en del ”restaureringer” ikke haft den ønskede effekt.

En god restaurering genskaber de naturlige gode forhold med stor variation, så alle arter og alle livsstadier sikres gode betingelser.

Det er bedst at tage udgangspunkt i at studere gode, lokale vandløb, og at f.eks. opstemninger fjernes i stedet for at forsøge at skabe passage via omløb o.lign.. Kun herved kan man genskabe optimal faunapassage med naturlige faldforhold og stryg, (de områder, der i dag er bundet i stemmeværkernes opstuvningszoner).

- [Foredrag om ”Naturlig” og dårlig restaurering](#)

4. Desinfektion

Desinfektion

Ønsker man at udsætte fisk i et vandløb eller en større sø, skal der foreligge tilladelser fra myndighederne. Udsætning af specielle arter kræver tilladelse fra kommunen, som administrerer naturbeskyttelsesloven.

For at undgå spredning af fiskesygdomme er Danmark inddelt i veterinære sygdomszoner. Princippet er, at man skal undgå, at der bliver udsat fisk, der enten er syge eller vil true et områdes gældende sundhedsstatus.

Spredning af sygdomme kan begrænses ved at desinficere befrugtede æg og udstyr, herunder fiskegrej og waders..

Den veterinære lovgivning om sygdomsbekæmpelse hos ferskvandsfisk indeholder nogle retningslinjer for flytning af fisk.

Vandløb	Søer	Kyst	Fiskebiologi	Nyheder	Rådgivning
---------	------	------	--------------	---------	------------

Forside > Vandløb > Udsætning af fisk > Regler for udsætninger > Fødevarestyrelsen

> Restaurering

▼ Udsætning af fisk

> Udsætning af ørred

> Udsætning af laks

> Udsætning af ål

> Opdræt

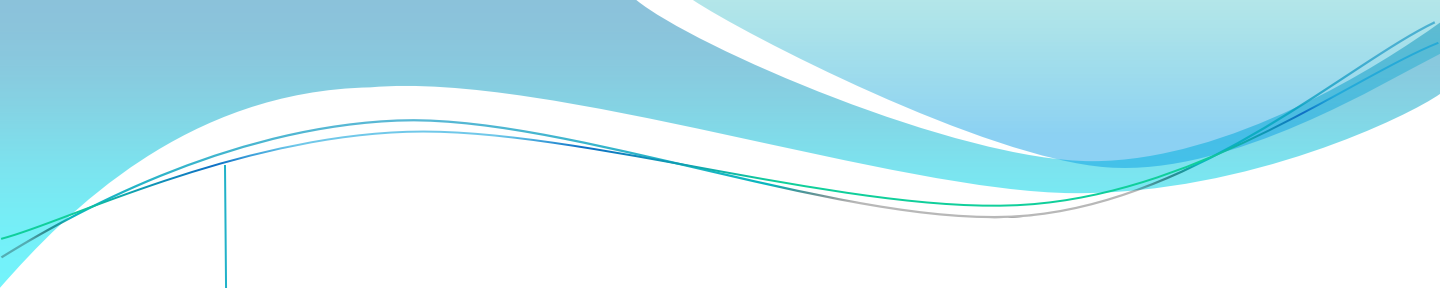
Fødevarestyrelsen er myndighed når fisk bliver flyttet

Fødevarestyrelsen overvåger udbredelsen af fiskesygdomme og har en opdateret liste over steder, hvor en række sygdomme er konstateret. Det er vigtigt at være opmærksom på, når man flytter fisk fra et sted til et andet. Information omkring hvilke dambrug, der er smittet, kan man finde opdaterede oplysninger om på [Fødevarestyrelsen hjemmeside](#).

Send siden

Print

- [Regler for udsætning af fisk...](#)
- [Vejledning vedr. desinfektion af udstyr og øjenæg...](#)

5. Elektrofiskeri og fiskeindeks samt faunabedømmelse (smådyr)

Fiskeundersøgelser i vandløb (elektrofiskeri)

Der har været elektrofisket i de danske vandløb siden 1948, og alle danske vandsystemer har nu været undersøgt flere gange. Det kræver et kursus, et relevant formål og en tilladelse fra Fiskerikontrollen, hvis man skal elektrofiske.

Elektrofiskeri er et uundværligt værktøj, når man skal finde ud af, om der er fisk nok i et vandløb. Men elektrofiskeri anvendes f.eks. også, når man skal opfiske moderfisk af laks og havørred til strygning og opdrætte yngel og ungfisk til senere udsætninger.

Når man elektrofisker for at lave en bestandsanalyse, fanger man kun en vis del af fiskene. Derfor gennemfisker man normalt den samme strækning to gange, hvorefter man kan beregne sin effektivitet og derefter bestanden ud fra fangsten i 1. og 2. gennemfiskning. Se evt. mere herom i nedenstående links.

Pga. sikkerhedskrav fra EU skal elfiskeudstyr i Danmark nu være CE-typegodkendte anlæg. DTU Aqua har en fortegnelse over virksomheder, hvor man kan købe udstyr. Evt. henvendelse til Peter Geertz-Hansen, pgh@aqua.dtu.dk

Nyttige links:

- DTU Aquas elektroniske "Ørredkort" www.kort.fiskepleje.dk
- Find DTU Aquas planer for fiskepleje i danske vandsystemer inkl. resultater af elektrofiskeri [her](#)
- Generelt om elektrofiskeri, herunder hvordan man får en tilladelse, se [her](#).
- "Populær" beskrivelse af metoder og eksempler på bestandsberegninger, se Jan Nielsens bog *Vandløbsfiskenes Verden*, s. 144-154 og s. 184-191 [her](#).
- Manual til elektrofiskeri ved bestandsanalyser og opfiskning af moderfisk ([her](#))

Dansk Fiskeindeks For Vandløb, DFFV

Officielt EU-miljømål for de danske vandløbs miljøtilstand

2 måder at bedømme fiskebestand

DFFVø

Er den naturlige bestand af ørred og laks stor nok i et gydevandløb ?

DFFVa

Artssammensætning af fisk og lampretter

I september 2015 udsendte Miljøministeriet en bekendtgørelse, som indeholder miljømål for fisk - dvs. grænseværdier for, hvornår der er fisk nok i de vandløb, styrelsen udpeger som "fiskevandløb".

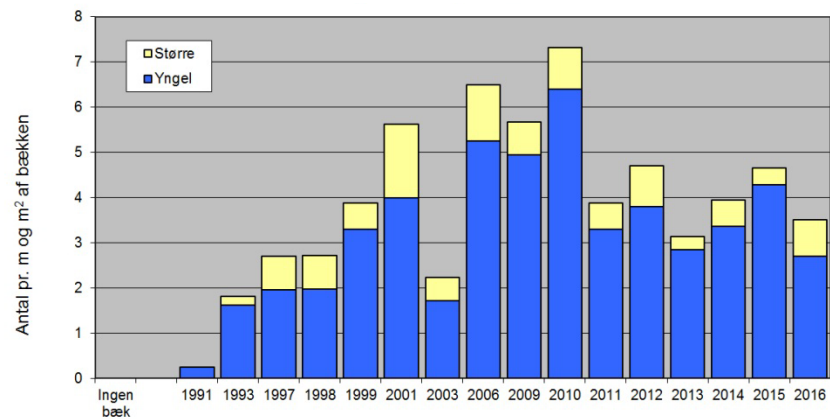
Fiskene fortæller ofte mere om vandløbets tilstand end smådyrene, idet fiskene tit omkommer før smådyrene ved en forurening og er mere afhængige af gode passageforhold m.m. . Der er således mange eksempler på, at der mangler fisk i vandløb, hvor faunaklassen opfylder miljømålet mht. faunaklassen.

Miljømålene om fisk skal bruges i vandområdeplanerne for perioden 2015-2021, som blev vedtaget den 27. juni 2016.

Nyttige links:

1. Nu er der krav om fisk i vandløb og søer. [Link](#)
2. Ørredkort: Nyt Danmarkskort viser, at ørrederne gyder i mange vandløb. [Link](#)

25 år med mange ørreder efter restaurering af Kvak Møllebæk

Frem til 1991 blev der hvert år udsat ørreder i Kvak Møllebæk, som løber til Vejle Å. Men alligevel var bestanden lille, idet der var mangel på gydemuligheder og fiskeskjul. Desuden var der en fiskespærring ved en gammel mølleopstemning.

I 1992 blev der gravet et nyt forløb af bækken uden om opstemningen, så ørrederne kunne passere, og der blev udlagt gydegrus, så de kunne gyde. Samtidig blev udsætningerne stoppet. Der har lige siden været en stor naturlig ørredbestand, der er på højde med de bedste i landet og er langt større end miljømålet for høj økologisk tilstand (1,3 stk. naturligt ørredyngel fra gydning pr. m² vandløbsbund).

DTU Aqua har lavet en film om projektet og de mange ørreder "*Ørredbækken ved Kvak Mølle*" [Link.](#) Desuden er projektet bl.a. nævnt på s. 74 og 94 i bogen *Vandløbsfiskenes Verden*, se [her](#).

Biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet

Dansk Vandløbs Fauna Indeks, DVFI

Udtagning af faunaprøve
med standardiseret ketcher

Beregnet
faunaklasse
ud fra dyrelivet

Slørvingen *Perlodes*
- Sjælden og typisk i
faunaklasse 7

Vandbænkebider *Asellus*
- Typisk i faunaklasse 3

“Normal” grænseværdi på 5

Smådyr i vandløb (biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet)

Dansk Vandløbs Fauna Indeks, DVFI

Officielt EU-miljømål for de danske vandløbs miljøtilstand

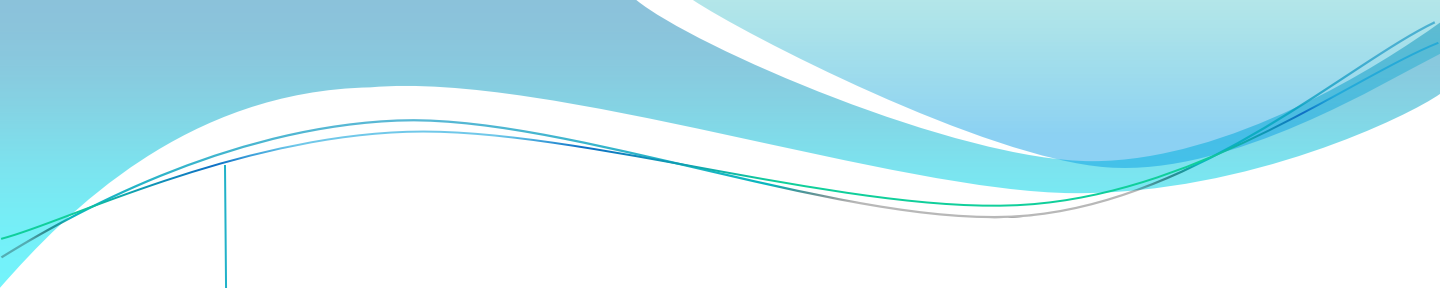
De danske vandområder skal have en god økologisk tilstand senest i 2027 som krævet i EU's Vandrammedirektiv. En af de anerkendte måder til at undersøge vandløbenes miljøtilstand er undersøge dyrelivet (insektlarver etc.), idet en del af smådyrene både er afhængige af rent vand og varierede levesteder.

Dyrelivet beskrives som en *faunaklasse* på en skala fra 1 til 7, hvor 7 svarer til et upåvirket vandløb og 1 er et særdeles påvirket vandløb. Kravet til faunaklassen er fastsat til 5 i de fleste vandløb, men kan lokalt være højere eller lavere. Kravene er beskrevet i vandplaner for de enkelte vandløb/vandområder, og det er kommunernes opgave at sikre, at målet bliver nået.

Undersøgelserne af faunaklassen udføres af Miljøstyrelsens lokale enheder, og det må påregnes, at der går adskillige år mellem de enkelte undersøgelser. En del kommuner supplerer med ekstra undersøgelser i de vandløb, hvor man finder det planlagte program utilstrækkeligt.

Nyttige links

1. [Biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet](#) efter **Dansk Vandløbs Fauna Indeks** (DVFI faunaklasse) – officiel vejledning for fagfolk. Baseret på hjemtagelse af en faunaprøve til analyse i laboratoriet.
2. [Lille håndbog om vandløbenes smådyr kan købes her \(for begyndere\)](#)
3. [Små dyr i sø og å \(Gads Forlag\)](#) : God, populær beskrivelse af mange smådyr.
4. *En oversigt over danske ferskvandsinvertebrater til brug ved bedømmelse af forureningen i søer og vandløb.* Ferskvandsbiologisk Laboratorium, Københavns Universitet. Godt kompendie til fagfolk.

6. Restaureringsprojekt i Amhede Bæk

Projektbeskrivelse, ansøgning og tilladelser

Mødested til restaurering af Amhede Bæk lørdag den 29. april 2017 kl. 13.00

Vi mødes ved bækken på adressen Verstvej 30, 6040 Egtved

Ring til Jan (2168 5643) eller Finn (2179 2195), hvis I ikke kan finde det

Skriftlige tilladelser fra lodsejerne

VSF
Vandplejeudvalget

Egtved den 15-01-2017

Udlægning af gydegrus i Amhede Bæk

Undertegnede lodsejer giver hermed tilladelse til, at Vejle Sportsfiskeforening udlægger gydegrus i Amhede Bæk opstødende til matrikel nr. 1e og 1x, Ejerlav 1140164 Ø. Torsted By, Egtved.
Det påhviler Vejle Sportsfiskeforening at efterlade projektområdet opryddet, og i pæn stand.

Jette Kiilskov Nielsen

Verstvej 18

6040 Egtved

Tlf: 21 69 92 59

Email: *granhogsgaard@gmail.com*

VSF
Vandplejeudvalget

Egtved den 15-01-2017

Udlægning af gydegrus i Amhede Bæk

Undertegnede lodsejer giver hermed tilladelse til, at Vejle Sportsfiskeforening udlægger gydegrus i Amhede Bæk opstødende til matrikel nr. 3a, Ejerlav 1140151 Amhede Gde, Egtved.
Det påhviler Vejle Sportsfiskeforening at efterlade projektområdet opryddet, og i pæn stand.

Knud Styrbæk Andersen

Skærsøvej 46

6040 Egtved

Tlf: 21 64 31 36

Email:

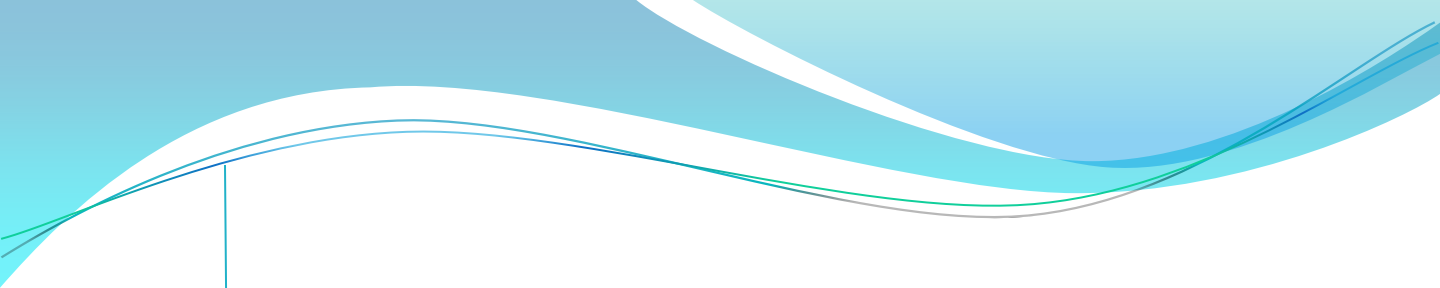
Ormsdal@mail.tele.dk

Knud Styrbæk Andersen
15/1-2017

Nedstrøms Fra Verstvej

[Ansøgning fra Vejle Sportsfiskerforening:](#)

[Tilladelse fra Vejle Kommune:](#)

7. Diverse om DSF, vandråd, fisk og vandområdeplaner

Danmarks Sportsfiskerforbund og vandløbene – Danmarks Sportsfiskerforbund som samarbejdspartner

Udviklingen er gået hurtig de seneste 10-15 år. Hvor der tidligere var der størst fokus på avls- og udsætningsarbejdet, arbejder rigtig mange sportsfiskerforeninger nu med vandløbsrestaurering i forsøget på at skabe det ultimative fiskeri.

Danmarks Sportsfiskerforbund er gået forrest i den kamp, og både organisationens fiskeri- og miljøpolitik er decideret målrettet mod at genskabe gode miljøforhold i vandløb, søer og hav. Det sker bl.a. ved et dagligt, målrettet samarbejde med DTU Aqua og myndighederne.

Man kan finde kontaktoplysninger til Sportsfiskerforbundets medarbejdere og lokale "ildsjæle" [her](#)

Vandråd, naturlige fiskebestande og vandområdeplaner

Man finder kun en god, naturlig fiskebestand i vandløb med relativt rent vand, frie passageforhold og et varieret dyre- og planteliv.

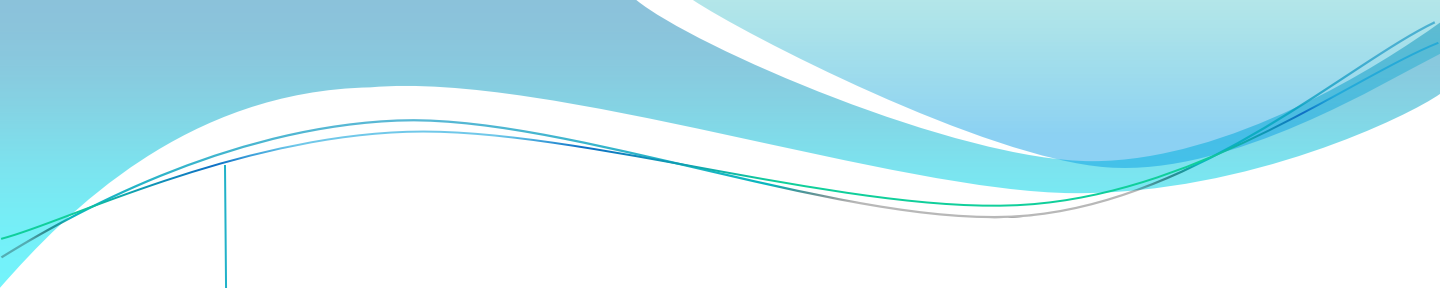
En naturlig fiskebestand kan således bruges som indikator for, at et vandløb har det godt. Derfor er der krav om genetablering af naturlige fiskebestande i udvalgte vandløb i de vandområdeplaner for 2015-2021, der blev vedtaget i juni 2016.

Lokale vandråd og kommuner over hele landet drøftede i 2014, hvordan miljøindsatsen i vandløbene kan prioriteres i de nye vandområdeplaner, der skal gælde for perioden 2015-2021. Nye vandråd skal genoptage drøftelserne i 2017.

DTU Aqua har udarbejdet vejledninger og videoer, som kan hjælpe vandråd og myndigheder, også i det efterfølgende arbejde med konkrete restaureringer etc.

Et vigtigt redskab til at udpege biologisk værdifulde vandløb er DTU Aquas "Ørredkort", som kan ses [her](#).

[Læs mere om DTU Aquas anbefalinger](#)

8. Fra kursist til aktiv vandplejemand med succesfulde projekter

Torben Thinggaard

Hvor finder man et vandløb til restaurering ?

Udvælgelse, tilladelse og finansiering

Miljø- og Fødevareministeriet*

- fastsætter miljømål om bl.a. fisk, smådyr og vandplanter
- har ansvaret for at udpege de vandløb, hvor miljømålene ikke er opfyldt (i vandområdeplaner)

* Fra og med 2017 Miljøstyrelsen, tidligere kaldet

- SVANA (Styrelsen for Vand og Naturforvaltning)
- Naturstyrelsen (findes stadig, men arbejder ikke længere med vandområdeplaner)

Kommunen

- er vandløbsmyndighed for alle vandløb iflg. vandløbsloven.
- skal bl.a. sikre, at vandløbets fysiske tilstand er god nok til, at der kommer det ønskede liv af smådyr, fisk og vandplanter.
- skal også sikre, at vandløbet kan aflede vand i et tidligere aftalt omfang, herunder ud fra de krav, der er beskrevet i vandløbsregulativer m.m.
- udarbejder Handleplaner for den nødvendige indsats for at nå miljømålene i vandområdeplanerne

Hjælp kommunen

Sportsfiskerne kan være til stor hjælp ved

- udvælgelsen af egnede steder til restaurering
- projektbeskrivelse etc.
- Lodsejerforhandlingerne

Aftal med kommunens teknikere, hvordan I bedst muligt kan hjælpe med viden, lokalkendskab og lodsejerkontakter.

Kommunen skal løse mange opgaver på kort tid og kan have behov for hjælp, ikke merarbejde.

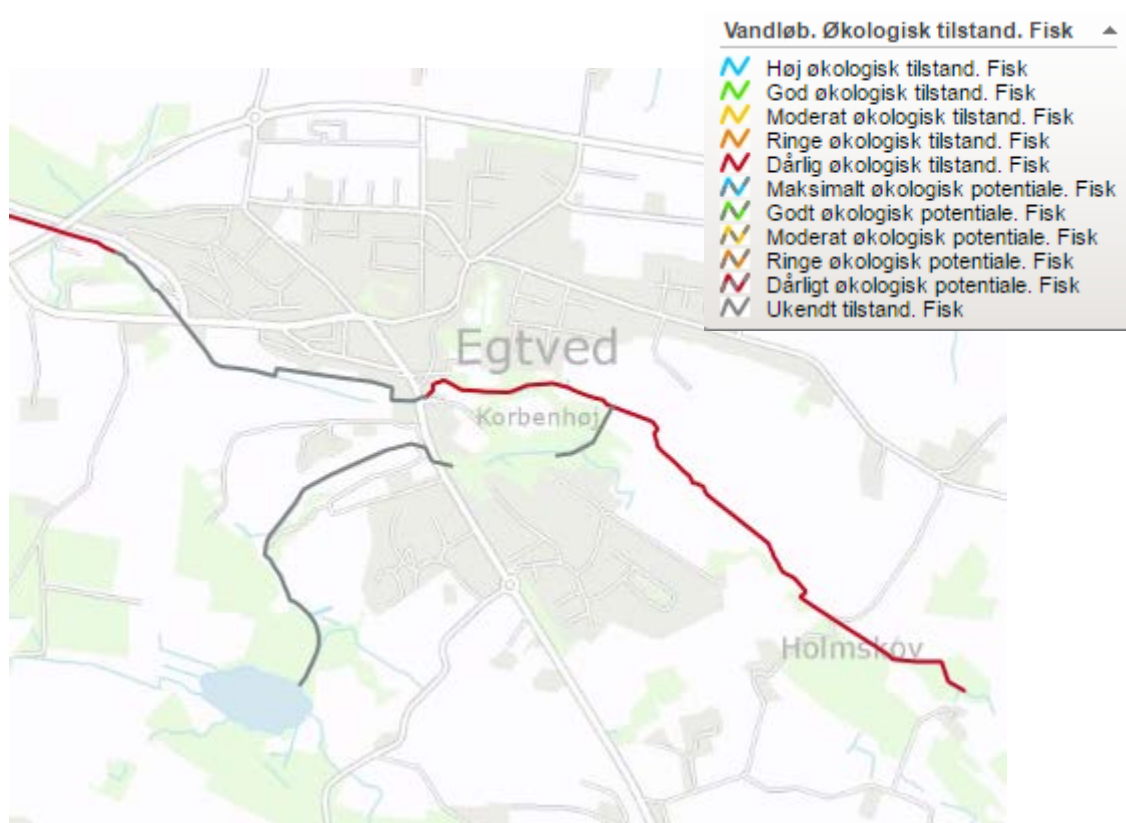
En reel hjælp vil øge antallet af gode projekter.

Så prioritet 1 – spørg kommunen, hvad I kan hjælpe med !

Miljøstyrelsen udpeger vandløb med dårlige fiskebestande. Oplagt at starte her.

Kommunen skal løse problemet. Sportsfiskerne kan hjælpe.

Eksempel

Fra vandområdeplaner 2015-2021 (Miljøgis)

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=vandrammedirektiv2-2016>

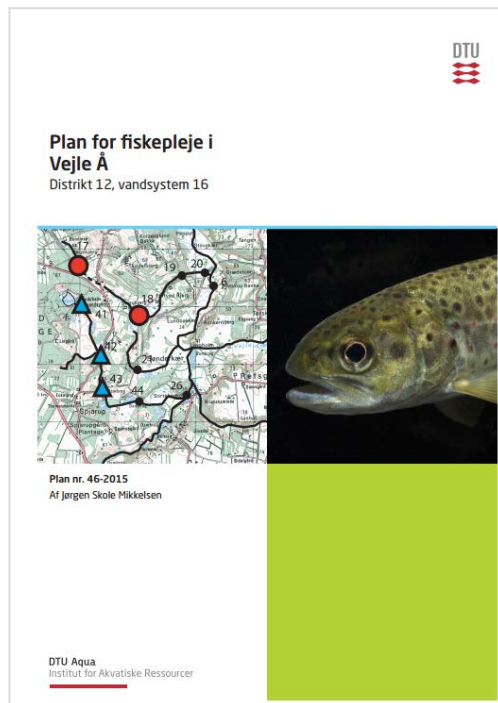
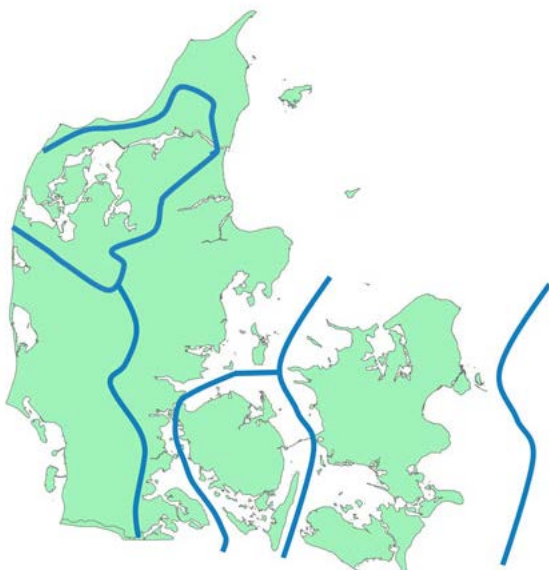
Du kan også checke DTU Aquas ørredkort

Der er ørredyngel nogle steder, men ikke nok.

Hvad kan der gøres ?

Find ideer til restaurering i DTU Aquas planer for fiskepleje

Klik på kortet, og se Planer for fiskepleje i de forskellige områder. Du kan også downloade dem Nordjylland - Tilløb til Limfjorden - Vestjylland - Østjylland - Fyn - Sjælland og øerne - Bornholm. Planerne beskriver resultaterne for den seneste undersøgelse af ørredbestanden i de enkelte var andre arter er også registreret. Planerne beskriver om der er behov for udsætning af ørred samt i på sigt kan genskabe selvreproducerende bestande.

[Link](#)

Følg DTU Aquas vejledning

Godt for naturen, intet problem for landmanden

VEJLEDNING

Sådan laver man gydebanker for laksefisk - genskab de naturlige stryg med et varieret dyre- og planteliv

Af DTU Aquas fiskeplejekonsulenter Jan Nielsen og Finn Sivebæk

Udlægning af gydegrus og sten kan genskabe en god økologisk tilstand i mange vandløb med et naturligt varieret liv af fisk, lampretter, smådyr og vandplanter. Det forudsætter dog, at de naturlige fysiske forhold så vidt muligt genskabes. Denne vejledning fortæller, hvordan det kan ske uden at forringe vandløbets evne til at aflede vand. [Download vejledningen.](#)

Hent vejledning

Anbefales af Miljøstyrelsen som nøgledokument i vandløbsrestaurering
Kan hentes her: [Link](#)

God ide at restaurere langt oppe i bækken
Ørredynglen spredde sig mere nedstrøms end opstrøms

Uddybet opstrøms Egtved

Mangel på sten og gydegrus (indtil 2016)

Videofilmen ”Hjælp bækkens ørreder” viser, hvordan vejledningen bruges i praksis

Vis evt. filmen til landmanden, hvis han vil vide mere om metoden og projektet.

Se videofilmen ”Hjælp bækkens ørreder” [link](#)

Se eventuelt også videofilmene

- Ørredens gydeområder [link](#)
- Ørredynglens krav til levesteder [link](#)

Hvem skal kende ”æggestokke”metoden ?

- Kommunens teknikere, åmænd og entreprenører
- Sportsfiskernes vandplejemedlemmer
- Lodsejeren ?

Fortæl lodsejeren, at metoden sikrer, at han ikke får problemer med afledning af vand.

Lad ham se det i praksis, hvis han er usikker.

Tilladelser

Projektet aftales med kommunen og de lodsejere, der kan blive påvirket af projektet.

Både mundtligt og skriftligt.

Kommunen har det formelle ansvar for, at projektet ikke giver problemer for afstrømningen og skal følge nogle procedurer vedr. lovgivning.

Derfor tager det som regel nogle måneder, før man kan gennemføre et projekt.

Finansiering

Spørg kommunen, om man kan finansiere projektet helt eller delvist, stille maskiner og mandskab til rådighed etc.

DTU Aqua har årligt afsat ½ mio. kr. til fordeling i hele landet med max. 30.000 kr. pr. projekt excl. moms. Se mere her: [link](#)

Der er også andre muligheder. Se mere her: [Link](#)

Efter to timers arbejde

1. Gydebanker:

Kig undervisningsmaterialet igennem og drøft følgende
*(I skal fremlægge jeres konklusioner på den positive måde,
som I vil bruge over for kommune, konsulentfirma m.m.):*

Generelt

- Hvordan finder I oplysninger om ørredbestanden på den strækning, hvor I vil udlægge gydegrus?
- Hvad kendetegner en god gydebanke?
(vandløbets størrelse, hældning på gydebanke, længde af gydebanke, kornstørrelse, vanddybde)
- Hvad skal der til for at sikre, at ynglen overlever efter fremkomsten fra gydebanken?

Konkrete sager fra undervisningsmaterialet

- Hvad mener I om de projektbeskrivelser, der er nævnt i undervisningsmaterialet ? Er det uddybende og præcist nok beskrevet, hvordan man vil lave gydebankerne (kornstørrelse, hældning etc.), så man kan være sikker på, at de ikke skyller væk etc. ? Har I ændringsforslag (skal begrundes, gerne med henvisning til, hvor man kan læse mere om emnet).

2. Opstemninger og styrt

Kig undervisningsmaterialet igennem og drøft følgende
(I skal fremlægge jeres konklusioner på den positive måde, som I vil bruge over for kommune, konsulentfirma m.m.):

Generelt

- Hvorfor ligger opstemninger og styrt der, hvor de ligger?
- Hvad betyder vandløbets fald for det naturlige liv i vandløbet?
- Hvordan kan opstemninger/opstuvninger påvirke et vandløb og dets fiskebestande negativt? Nævn nogle vigtige forhold for opstrøms og nedstrøms passage samt vandløbets biologiske kvalitet (f.eks. mulighed for gydning og opvækst af fisk, levesteder for smådyr etc.)
- Hvad bør man som udgangspunkt gøre, hvis man skal gennemføre miljøtiltag (vandløbsrestaurering) ved opstemninger? Nævn nogle nøgleparametre i prioriteret rækkefølge (passageløsning, hældning på stryg, vandfordeling, pasningsbehov, langtidseffekt etc.)
- Hvad er § 3 områder? Og kan man søge om dispensation til at gennemføre et projekt i § 3 område?

Konkrete sager fra undervisningsmaterialet

- Hvad mener I om de beskrivelser, der er nævnt i undervisningsmaterialet? Er projekterne beskrevet godt nok, herunder hvorfor man evt. ikke vælger de løsninger, I finder bedst. Har I ændringsforslag? (skal begrundes, gerne med henvisning til, hvor man kan læse mere om emnet).

Kort sagt - Hvad vil I anbefale kommunen, og hvorfor?